

OBVEŠČENOST

Pomožna učiteljska snov za srednješolce – 15

Krščanska adventistična cerkev v R Sloveniji
Ljubljana

1. OBVEŠČENOST

Temeljna misel: Značaj

Za razvoj značaja ni pomembna samo osebna zagnanost, marveč tudi pripravljenost, da se spremenimo. Sprememba pa nastane, ko povabimo Boga, da sodeluje v našem postopku rasti.

Hrani, moj sin, zapoved svojega očeta in ne zametaj nauka svoje matere; privezuj ju na svoje srce vedno, pripenjaj ju na svoje grlo! (Prg 6, 20.21)

Značaj je opisan kot edinstvene lastnosti in značilnosti, po katerih se ljudje razlikujemo med seboj. Te značilnosti in lastnosti lahko oblikuje okolje, v katerem živimo, vedenje in ljudje, ki vplivajo na nas. V tem nauku bodo mladi:

1. raziskali, kaj je o razvoju značaja povedal kralj Salomon,
2. povezali resnične dogodke v svetu s tem, kar je rekel Salomon,
3. se odločili za pozitivne odločitve, ki izboljšujejo značaj.

Svetopisemsko besedilo: Prg 6,20-22; 8,22-31; 12,15

Zmagovalci in poraženci

Nekaj mladih potegni na stran in jim reci, naj odigrajo nekaj pantomim, ki opisujejo različne svetopisemske osebe. Poglejte, ali bodo navzoči v razredu uganili, koga ti predstavljajo. Primer: Jezus, Janez Krstnik, kralj David, Mojzes, Samson, Marija Magdalena, ženska iz Sunama, katere sin je bil ozdravljen, ženska ob vodnjaku, deček s petimi hlebi kruha in dvema ribama, Judež, Peter, neverni Tomaž.

Pogovor

Kaj so bile edinstvene lastnosti ali značilnosti opisanih ljudi? Kaj misliš, kateri dejavniki so vplivali na razvoj njihovega značaja?

Osebnosti

Mladi naj imenujejo nekaj znanih televizijskih, filmskih in glasbenih osebnosti in oddaj, ti pa jih zapiši na tablo. Ko to naredite, jih vprašaj, kakšen vtis so ti ljudje naredili nanje in kaj mislijo o njih sedaj ter zakaj mislijo tako.

Beri navodila

Napišite seznam navodil za izpeljavo kratkega, vendar zapletenega načrta (recimo delanje vozlov ali kvačkanje ali izrezovanje iz papirja). Mladim daj seznam z navodili in material ter jim reci, naj načrt izdelajo po navodilih. Na voljo jim daj 10 minut ali pa več, če se ti zdi potrebno. Ne odgovarjaj na njihova vprašanja, temveč vztrajaj, naj se ravnajo po navodilih. Zapomni si, koliko jih pride k tebi po pomoč in koliko jih bo samih dokončalo načrt. Vprašaj, ali bi jim pomagali odgovori na njihova vprašanja ali pa bi jim bolj pomagala vnaprej razložena na papirju napisana navodila. Pogovorite se o sprejemanju pouka in nasveta, kar je svetoval Salomon.

Kaj je značaj?

Slovar opisuje značaj takole: »Kar označuje človeka kot posameznika zlasti v odnosu do ljudi, okolja.« (SSKJ) Vprašaj mlade ali poznajo še kakšno razlago. V današnjem svetu je veliko vplivov, ki zahtevajo našo pozornost. Naštej nekaj manjših in večjih vplivov, ki lahko vplivajo na naš značaj.

Prisluhniti nasvetu

Kralj Salomon je napisal Pregovore iz lastnih življenjskih izkušenj in tesne hoje z Bogom. Iz prvih poglavij knjige je razvidno, da je Salomon cenil pouk in vzgojo, ki ju je dobil od staršev. V zameno je tudi sam govoril o uboganju nasvetov, sprejemanju navodil, spolnjevanju zapovedi, upoštevanju materinega nauka in podobnih rečeh.

Salomon je bolj cenil modrost in razumnost kakor pa denar, dolgo življenje in zmago nad nasprotniki. Preberi o njegovih sanjah v 1 Kr 3,5-15.

Pogovor

1. Kaj najbolj ceniš v svojem življenju?
2. Na čem temeljiš svoje prednosti?
3. Ali se spomniš prilike o zidarju, »ki je postavil hišo na skali«? Ta je postavil svoje življenje na trdnem temelju. Kaj je bil v resnici ta temelj?
4. Kaj nate močno vpliva?

5. Kdo ti je najpomembnejši? Ali si navdušen nad svojimi starši, ali pa se ne strinjaš z njihovimi pravili? Čemu sploh postavljajo pravila?

Značajske napake

Nekatere najboljše zamisli nikoli ne pridejo dlje od načrta. Ali načrtovalci niso natančni ali pa skica ni razumljiva/jasna. Ali je kdo med vami že kdaj doživel, da so ga zavrnil, ker njegova zamisel pač ni delovala? Značaj ima napake, ki so posledica greha – zato potrebujemo skrbne ljudi, kot so starši, učitelji in pridigarji. Katero neposredno vlogo ima Bog v razvoju tvojega značaja?

Ali si že doživel dan, ko se nisi počutil dobro? Ni ga čez odlično zdravje. Ali se počutiš normalno? Kaj je zate normalno? Zaradi česa se počutiš »dobro«?

Imenuj osebnost

Preberite dogodke nekaterih svetopisemskih osebnosti in si pri njih zapomnite kaj edinstvenega. Na primer: Jehu se je divje vozil na svojem vozu, David je bil človek po Božjem srcu, Samson je bil trmast, Peter je bil širokoustnež. Potem zastavljajte uganke. Sestavite skupine svetopisemskih oseb, ki jih bodo prikazali mladi in seveda za to prejeli točke.

Razdeli razred v skupine z vodjem, ki bo za vsako skupino odgovarjal. Napiši na kartončke opis značaja osebnosti. (»K ljudem je prišel ter snel vhodna vrata«. Odgovor: Kdo je Samson?)

Točkovanje sestavi po lastni presoji.

Pogovor

Opiši dogodek, ki je okreplil tvoj značaj, mladi pa naj naredijo isto.

Preiskovanje Svetega pisma

Napiši seznam značajskih lastnosti, kot so močan, pogumen, hudoben, zvest, strahopeten. Najstniki pa naj v Svetem pismu poiščejo ljudi, ki so imeli te lastnosti. Naj opišejo dogodek in zakaj mislijo, da je ta človek imel to lastnost. Naj najdejo čimveč ljudi za vsako lastnost.

Uganke iz osebnosti

Naslednja vprašanja uporabi kot uvod v pogovor.

1. Kdo je bil mož, ki je ukradel obleko in zlato šibiko iz šotora? (Ahan)
2. Kdo je bil mož, ki si je najprej prizadeval imeti boljši razgled, nato je dobil gosta na kosilo in nazadnje je imel čisto vest, ker je poplačal svoj dolg? (Zahej)
3. Kdo je imel dovolj vere, da je bil v prostoru skupaj z levi? (Danijel)
4. Kdo je trpel ribji vonj, ker ni ubogal Boga? (Jona)
5. Kdo je bil mladenič, ki je po opravljenem delu imel štiri kamne in potem še mrtveca? (David)

2. MISLIM, KAR REČEM

Temeljna misel: Sporočanje

Kakor Bog uporablja več načinov za vzdrževanje zveze z nami, tako moramo tudi mi razviti več načinov, da bi dosegli ljudi, ki še ne poznajo Kristusa.

Živa je namreč Božja beseda in krepka in ostrejša kakor vsak dvorezen meč, in prodira prav do ločitve duše in duha, členovja in mozga, in je sodnik naklepov in misli srca. (Heb 4,12)

Ta teden bomo mladim predstavili izziv, da bi razumeli, kako pomembno je vzdrževanje zveze. V tem nauku bodo najstniki:

1. opredelili izraz sporočanje: dati, izmenjati podatke, uspešno povedati nekaj drugemu, oznaniti, razodeti,
2. raziskali različne načine sporočanja,
3. raziskali, kaj je Salomon rekel o načinih sporočanja,
4. si ogledali nekaj simbolov, ki jih Jezus uporablja, da vzdržuje zvezo z nami

Svetopisemsko besedilo: Prg 4,20-22; 16,22; Heb 4,12

Razloži besedo sporočanje

1. Na tablo napiši kakšno sopomenko besedi komunikacija (obvestilo, razkritje, sporočilo, dopisovanje, objava, razodetje). Potem se pogovorite o različnih načinih sporočanja. Pogovorite se tudi o Jedovem značaju (nauk za soboto). Omenite pogovor slepih.

2. Vsak najstnik naj dobi list papirja. Nariše naj simbol, ki po njegovem najbolje pove, kaj pomeni biti kristjan. Naj uporabijo kaj drugega kot križ (saj se bodo najbrž tega najprej spomnili). Liste zlepite skupaj in pregledjte številna sporočila na tej zlepljenki.

Pogovor

Zakaj je dobro imeti v cerkvi ljudi, ki uporabljajo različne načine oznanjevanja evangelija Jezusa Kristusa?

Pogovorite se o Esteri. Katera sredstva za sporočanje je uporabila, da je rešila svoje ljudstvo?

Izzovi mlade, naj si izmislijo nove načine, kako bodo dosegli nekristjane.

Oddajnik

Mladim preberi sporočilo treh angelov iz Razodetja 14.

Pogovor

1. Kako so trije angeli ljudem povedali, da jih Bog ljubi?
2. Kako so delovali kakor eden?
3. Mladi naj imenujejo še druga nečloveška bitja/posrednike, ki jih je Bog uporabil, da je prenesel svoje sporočilo (narava, natisnjena in po občilih objavljena sporočila, sanje).

Nauk iz narave

V Ps 19 izvemo, da nebesa oznanjajo Božjo slavo. Pomembno je, da se najstniki zavedajo, da je vsako dejanje, besedno ali nebesedno, sporočanje. Vsako takšno dejanje prenaša sporočilo. Kaj nam o Bogu govorijo nebesa?

Mladi naj pripravijo kratko pantomimo. Že pred začetkom nauka pripravi seznam tega, kar lahko uprizorijo: hiša, Sveto pismo, prižnica, stol.

Pogovor

Kaj lahko predstavlja vsak predmet?

Mladi naj izberejo predmete iz svoje vsakodnevne izkušnje (glej torkov nauk). Potem naj pojasnijo, kako je ta simbol ali predmet povezan z Jezusom.

Nebesedno sporočanje

Razdeli razred v dve skupini. Naj se vsaka skupina postavi v ravno črto. Prvemu v vrsti pokaži preprosto poved. Z nebesednim sporočanjem naj ta prvi v vrsti to poved sporoči naslednjemu in ta spet naslednjemu. Vendar naj nihče ne govori. Ko pridejo do zadnjega v vrsti, naj ta pove, kako se glasi poved. Katera skupina je bila boljša?

Pogovor

Kako je lahko človekova telesna govorica dobra ali pa slaba oblika sporočanja?

Nadzvočna sporočila

Kakor črički imamo tudi ljudje nadzvočna sporočila (glej nauk za nedeljo). Nekatera so dobra, druga pa ne. Mlade vprašaj: Ali ste si že kdaj rekli: 'Nekaj je na tem človeku, pa tega ne znam razložiti?' ali pa: 'Ne vem, zakaj, toda to mi je všeč?' To so nadzvočna sporočila – sporočila, ki jih drugi ne morejo slišati. Bog ima nadzvočnega prenašalca sporočil, in sicer Svetega Duha.

Preberi tole: »Včasih, ko Božjemu delu ali določenim posameznikom grozijo posebne nevarnosti, dobim ponoči v sanjah ali pa v videnju sporočilo od Gospoda in jasno vidim zadevo. Slišim celo glas, ki mi reče: 'Vstani in piši: Ti ljudje so v nevarnosti.' Seveda ubogam Božjega Duha.« /*Testimonies for the Church V*, str. 685/

Pogovor

Mladi naj napišejo seznam stvari, ki jim jih je razodel Sveti Duh po nadzvočnem sporočanju.

Simboli Jezusa

Simboli lahko koga ali kaj predstavljajo dobro ali pa slabo. Pogovorite se, na primer, o tem, kako je dobro in slabo uporabljen križ. Kako nekateri uporabijo Sveto pismo, da z njim napačno predstavijo Boga? Spomni mlade, da so sami simboli Kristusa in ga prav tako lahko predstavijo dobro ali pa slabo. Naj napišejo, kako naj ne bi in kako naj bi ljudem oznanjali Božjo ljubezen.

Ključna vprašanja

Uporabi naslednja vprašanja za začetek pogovora v skupini.

1. Kaj je po tvojem najboljša razlaga besede sporočanje?
2. Preglejte Pregovore. Kaj pravijo besedila o sporočanju?
3. Kako ohranjamo zvezo z drugimi? Kateri je tvoj priljubljeni način izmenjave sporočil z drugim človekom?

4. Opiši razmere, ko so te napačno razumeli. Zakaj je prišlo do motnje v sporočanju?
5. Kako pa Bog ohranja zvezo z nami?
6. Kateri način Božjega sporočanja ti je najljubši?
7. Zakaj je sporočanje pomembno?
8. Zakaj je nekdo dober sogovornik?
9. Kaj lahko narediš, da bi izboljšal svoje sporočanje?
10. Kako vzdržuješ zvezo z Bogom?

Pot pravičnosti

Preglejte četrtkov nauk. Predelajte pregovore, ki so jih mladi izbrali in uvrstili na pot pravičnosti. Mladi naj si izmislijo še svoje pregovore.

3. PAMETEN NAMIG

Temeljna misel: Želja po uspehu

Krščanska želja po uspehu prinaša tudi mir, ko spoznamo, da ima življenje svoj namen in da imajo dnevi smisel ne glede na okoliščine.

Čvrsto se poprimi vsega, kar ti pride pod roko, da storiš s svojo močjo. (Prd 9,10)

Krščanska želja po uspehu nas spodbuja služiti Bogu in bližnjim.

Če željo po uspehu razvijamo po duhovnih merilih, lahko obrodi uspeh. Sveto pismo nam to zagotavlja. Krščanska želja po uspehu je lahko mogočno orodje v rokah Kristusovih sledilcev.

Ta teden bodo mladi:

1. izvedeli, kako naj razvijejo željo po uspehu, ki jih bo zblížala z Bogom,
2. odkrili, kako lahko v svojem življenju udejanjijo željo po uspehu,
3. določili, kako meriti uspeh, ki ga je obljubil Bog, če življenju vlada »pravi duh«.

Svetopisemsko besedilo: Prd 9,10; 1 Jn 5,4; Ps 111,10

Kaj narediti?

Ko bodo mladi prihajali v prostor, vsakega ustavi in vprašaj: »Kaj bi naredil, če bi dobil priložnost?« Ničesar ne pojasnuj. Samo zastavi vprašanje in zapiši njihove odgovore na list papirja.

Pogovor

Ko se vsi namestijo, jim preberi odgovore. Potem jih vprašaj glede njihovih odgovorov: »Ali lahko Bog uporabi to željo po uspehu tako, da bo njemu na slavo? Kako?«

Človek, ki ga najbolj občudujem

Razdeli papir in pisala ter reci mladim, naj napišejo ime tistega, kogar najbolj občudujejo. Potem naj ob tem imenu napišejo najboljšo lastnost te osebe. Na koncu preberite ime in lastnost.

Pogovor

1. Ali si želiš biti podoben temu človeku? Zakaj?

2. Kaj bi moral narediti, da bi mu bil podoben?
3. Kaj misliš, kako si je ta človek razvil svojo dobro podobo?
4. Kaj je krščanska želja po uspehu?

Postati uspešen kristjan

Na tablo nariši človeka. Pokaži nanj in reci: »Ustvarimo človeka, ki ima krščansko željo po uspehu.«

Pojasni, da krščanska želja po uspehu zahteva določene žrtve, precejšnje učenje in predvsem posvetitev večji moči.

Mladi naj odprejo Sveto pismo (naj ima vsak svoje). Pokaži na glavo človeka na tabli in vprašaj: »Kaj potrebujejo možgani za razvoj krščanske želje po uspehu? Potem naj vsak glasno prebere Ps 111,10. Napiši poleg glave človeka na tabli 'modrost od Boga'«. Vprašaj najstnike, kako je možno dobiti to modrost.

Potem pokaži na roke svoje risbe in vprašaj: »Kaj pa roke? Kako krščanska želja po uspehu vpliva na naše roke?« Vsi naj preberejo Prd 9,10. Napiši poleg rok »pridne roke«. Potem reci: »Kdor ima krščansko željo po uspehu, dobro opravi vsakršno delo.« Vprašaj mlade, katero delo so opravili pred kratkim. Povej jim, kako učinkovito opravljeno delo priča ljudem o Kristusu.

Potem pokaži na srce človeka in vprašaj: »Kaj pa naši upi in želje?« Glasno preberite Prd 12,13. Poleg srca napiši: »Izpolnjevanje Božjih zapovedi.« Reci: »Krščanska želja po uspehu v nas ustvari željo, da bi izpolnjevali Božje zapovedi.« Omenite določena dela, ki bi ti to preprečevala (poklicni atlet, ki tekmuje na sobotni dan, opravljanje dela za brezvestnega delodajalca, ki želi, da bi bil ti nepošten).

Na koncu naj mladi preberejo še Joz 1,8. Okoli človeka na tabli nariši krog in napiši: »Cvetoč in uspešen.«

Vprašaj: »Ali to pomeni, da bomo na svetu bogati in mogočni? Zakaj?« Pogovorite se, kako Bog meri uspeh.

Razmislite

Mladi naj imenujejo duhovno področje v svojem življenju, ki ga bodo v prihodnjih tednih razvili in bo spodbudilo njihovo krščansko željo po uspehu (proučevanje Svetega pisma, molitev, poštenost, prijateljstvo z ljudmi, ki potrebujejo Kristusa). Potem molite za

vsakega najstnika posebej ter prosite Boga, naj blagoslovi njegov ali njen trud z uspehom in razcvetom, ki ju je obljudil.

Drama

Na tablo napišite naslednja imena: Mojzes, Abraham, Ruta, Estera, Janez Krstnik, Marija, Jezusova mati in Pavel.

Potem naj mladi povedo, kaj jim je pri vsaki osebi najbolj všeč. Poskusite se odločiti, kaj je bila njihova največja želja: Mojzes: da bi rešil ljudi sužnosti; Abraham: da bi ubogal Boga, ne glede na vse itn.

Potem se pogovorite, kaj naj bi bila daleč največja želja po uspehu pri današnjih kristjanih. Kako naj bi te želje najboljše udejanjili?

Pogovor

1. Po čem se krščanska želja po uspehu razlikuje od posvetne? (Najbolj se razlikujejo metode za doseg uspeha.)
2. Imenuj nekaj ljudi, ki jim je uspelo v posvetnih merilih. (Madonna, Donald Trump, Ted Turner)
3. Koliko bo vreden ta uspeh, ko bodo umrli?
4. Imenuj nekaj ljudi, ki jim je uspelo z uporabo krščanskih metod doseči uspeh. Kako jim je to uspelo? (James in Ellen White, mati Terezija, David Livingstone)
5. Koliko bo ta uspeh vreden v prihodnjih letih? (Jutranjice, poročila, spremenjena življenja, ljudje, ki so bili rešeni za Kristusa)
6. Ali si že videl sadove, ko te je k delu spodbujala krščanska želja po uspehu?
7. Kaj je narava uspeha kristjana, ki se trudi in se razvije do meja svojih zmožnosti? (Mnogokrat se ne bo videla vse do nastanka Božjega kraljestva; večinoma duhovna; redko se vidi v bogastvu in moči)
8. Ali je za to, da bi bil uspešen za Kristusa, potreben poseben tip človeka? (Človek mora biti pripravljen izročiti svoje življenje Bogu).
9. Kaj je treba narediti, da razviješ krščansko željo po uspehu? (Vera v Boga, predanost delu zanj, pripravljenost na spremembe, nenehna zveza z Bogom).
10. Kaj boš prihodnji teden naredil, da bi si okrepil krščansko željo po uspehu?

4. RADŽEVA PROŠNJA

Temeljna misel: Bogastvo

Gospod želi, da gospodarno uporabljamo njegov denar. Omogočil nam ga je zaslužiti in daje nam tudi navodilo o tem, kako naj ga porabimo.

Kar koli ste storili enemu teh najmanjših mojih bratov, ste storili meni. (Mt 25,40)

Pomisli: Če boš vsak teden pomagal enemu človeku, boš do svojega 45. leta pomagal več kakor 1500 ljudem.

Sveto pismo je najboljši vodnik za upravljanje denarja, kar jih je bilo kdaj napisanih. V tem nauku bodo mladi:

1. odkrili Salomonovo modrost o tem, zakaj so ljudje bogati ali ubogi,
2. odkrili, od kod prihaja »dobro« bogastvo,
3. izvedeli, kako biti Božja roka pomočnica, ki na zemlji pomaga potrebnim.

Svetopisemsko besedilo: Prg 23,5; 28,19.20; 30,7-9; Mt 25,40

Poročilo o porabi časa

Razdeli papir in pisala. Potreboval boš tudi računalno. Pred začetkom sobotne šole napiši na tablo naslednje:

- spanje
- prehranjevanje
- učenje (v šoli in doma)
- delo (dejansko služenje denarja)
- igranje (šport, televizija, druženje s prijatelji itn.)
- bogoslužje (osebno, v cerkvi in sobotna šola)
- pomoč drugim (prostovoljno delo zunaj doma).

Mladi naj napišejo, koliko časa vsak teden porabijo za kaj od tega. Teden ima 168 ur. Naj izračunajo porabo svojega časa in napišejo izračun na tablo. (Če imaš veliko skupino, uporabi samo nekaj vzorcev) Z računalom izračunaj povprečje razreda za vsako skupino.

Pogovor

1. Ali se zdi povprečje neuravnovešeno? Na katerih področjih?
2. Zakaj je čas enako dar od Boga kakor denar in zakaj bi morali z njim ravnati gospodarno?

Pasi moje ovce

V razredu se pogovorite o naslednjih okoliščinah:

1. primer: Z razredom ste obiskali Washington. Na poti proti muzeju greš mimo starca, ki je oblečen v raztrgana oblačila. Od njega zaudarja po alkoholu in nečistoči. V svoji umazani roki drži lonček. Poprosi te za nekaj drobiža, da bi si lahko privoščil kavo. Kaj narediš? Kako se počutiš ob njem? Ali je samo len ali pa preživlja hude čase? Kaj bi naredil Salomon?

2. primer: Po pošti prejmeš revijo. To je brošura, s katero pomagajo zbirati denar za razvojno agencijo, o kateri si slišal že po televiziji. Z naslovnice strmi vate žalosten, umazan in koščen otrok. Ne veš, ali je deček ali deklica, vendar veš, da je otrok iz dežele tretjega sveta. Šestdeset centov na dan bi ga obranilo bolezn. Ta vsota ne zveni tako strašno. Če se odrečeš pijači ob kosilu, bi zmogel.

Ko pa obrneš kartonček, da bi se podpisal, odkriješ, da je tistih 60 centov dodatek k skoraj 20 dolarjem mesečno. Ali si lahko privoščiš 20 dolarjev vsak mesec? Kaj storiti? Kaj si misliš o agenciji? Ali podvomiš o njeni poštenosti? Ali prepustiš pokroviteljstvo nad otrokom komu drugemu? Ali se zavedaš, da za sokove ob kosilu porabiš 20 dolarjev mesečno?

3. primer: Že pet let živiš poleg starejšega para. Pred nekaj meseci je gospod umrl. Gospa lahko še zmeraj hodi, vendar ji gre težko. Občasno jo obišče sin in ji pokosi travo, ker pa ima tudi sam slaba kolena, ne more pleti gredic z rožami. Te so že zaraščene s plevelom. To leto njene cvetice komajda cvetijo.

Ti delaš ves dan in nekaj večerov na teden preživiš na nogometnem igrišču. Ob nedeljah opravljaš dela v svojem domu in plavaš. Rad bi pomagal ostareli gospe, vendar ti zmanjkuje časa za sprostitev, pletje pa sovražiš še bolj kakor čiščenje kopalnice. Kaj boš naredil?

Ali si boš utrgal en popoldan mesečno in ji pomagal? Ali pa se ne boš zmenil za plevel in boš čakal, da bo kdo drug poskrbel zanj (mogoče kateri njen sorodnik)? Ali boš ponudil drugačno pomoč (ker nerad pleveš)?

Sedaj naj mladi povedo, katero prostovoljno delo so opravili letos. Kako so se počutili, ko so komu pomagali? Ali jim je manjkal čas, ki so ga porabili za prostovoljno delo?

Gospodarjenje z denarjem

Svetopisemska knjiga Pregovori ima 31 poglavij. Razdeli jih med mlade. Vsak naj prebere dodeljeno poglavje in si zapiše besedila, ki govorijo o upravljanju z denarjem. Poskrbi za papir in pisala.

Medtem ko mladi berejo, ti na tablo napiši naslednje naslove: revščina, dobro bogastvo, slabo bogastvo, udobje, materializem. Pod vsakim naslovom pusti prostor za navedke. Ko mladi nehajo iskati, jim preberi naslove. Mladi naj povedo, ali je imelo njihovo besedilo kakšen navedek, ki spada pod naslov. Zapiši jih. (Primer: revščina; če tvoje besedilo govori o tem, kako ljudje ubožoajo ali zakaj so revni, potem spada sem.)

Sveto pismo vsebuje obilo nasvetov o uporabi talentov, h katerim spada tudi denar, čas in spretnosti.

Pogovor

Najstniki naj razmislijo o tem, kako bi kot razred lahko pomagali v svojem kraju ali na širšem področju. Pripravili smo nekaj predlogov:

1. Zbirajte denar za Adro. Pogovori se z vodjem Adre, za kateri določen načrt bi lahko zbirali denar.
 2. Prosi vodja Adre, naj ti pove, katero pomoč potrebujete pri zbiranju, razvrščanju in razdeljevanju hrane.
 3. Postani pokrovitelj načrta Vesoljno poslanstvo. Izberi si načrt in prični zbirati denar.
 4. Postani pokrovitelj katerega otroka iz tretjega sveta. Naveži stik po pošti: REACH International (P. O. Box 34, Berrien Springs, Michigan 49103) ali izberi podobno organizacijo. Kaj podobnega lahko običajno odkriješ v krščanskih revijah ali v Rider's Digest.
- Na koncu skupaj molite molitev iz Prg 30,7-9.

5. NE ZAŽGI OPEČENCA

Temeljna misel: Popolna žena

Popolna žena, popoln mož in popoln zakon ne pomeni, da so brez napak ali težav. »Popoln« zakon pomeni, da si kristjana zaupata, se ljubita in vse delita med seboj.

Razsodnost bo pazila nate, umnost te bo stražila. (Prg 2,11)

Po Božjem načrtu naj bi bil zakon vse življenje trajajoča zaveza. Tudi spolnost naj bi uživali samo tisti, ki se zaobljubijo pred njim in ljudmi. V tem nauku bodo mladi:

1. spoznali svetost zakona in vrednost spolne vzdržnosti zunaj zakonskih vezi,
2. spoznali, katere značajske lastnosti naj iščejo pri bodočem zakoncu,
3. razumeli, kaj dela človeka za popolnega zakonca in kako opraviti z nepo-polnostjo.

Svetopisemsko besedilo: Prg 2,10.11.16.17; 5,18.19; 31,1-31

Skupno prizadevanje

Da bi bil zakon uspešen, si morata zakonca prizadevati za skupen cilj. Povej mladim, da želiš, da bi sodelovali v poskusu. Razdeli jih v dve skupini. Če gre, jih razdeli v skupini fantov in deklet. Njihova naloga je odločiti, kje in kako bodo porabili pet tisoč evrov, ki so jih dobili od neimenovanega darovalca za misijonsko delo. Ena skupina naj bi poslala v Rusijo čim več Svetih pisem. Druga si želi graditi cerkve v Indiji. Skupini naj nekaj minut razpravljata, potem pa ju združi, da se pogovorite o možnostih za zadovoljitev obeh ciljev – recimo, da bi denar razdelili na dva enaka dela. Zakaj to morda ne bi delovalo? Kaj pa druge rešitve?

Ko so se pogovorili o možnostih, jim pokaži, koliko so vredni skupinsko delo in skupni cilji. Omeni, da kadar pri odločanju sodelujeta oba zakonca, sta oba zadovoljna in tako krepita edinost. Sad tega je močnejši in srečnejši zakon.

Pogovor s parom

Mladi naj slišijo kakšno izkušnjo iz »prve roke«, in sicer o dobrih in slabih časih v uspešnem zakonu. Povabi kateri starejši zakonski

par, ki ga bodo mladi lahko izprašali o tem, kaj naredi zakon uspešen. Predlagana vprašanja:

Zgodovina: Kje sta se spoznala? Kam sta hodila na zmenke? Kaj vaju je privlačilo drug na drugem? Koliko časa sta se poznala, preden sta se poročila? Koliko časa sta že poročena?

Vera: Koliko časa sta že verna? Ali sta obiskovala cerkev, še preden sta se poročila? Ali je zaradi vere zakon kaj drugačen?

Denar: Ali naj par še pred poroko načrtuje, kako bosta porabila denar? Ali je v redu, če žena zasluži več kakor mož? Kdo naj bi gospodaril z denarjem v hiši?

Osebne vloge: Kaj je po vajinem vloga moža in žene? Ali naj bi bila mož in žena enakovredna pri odločanju in družinskih dolžnostih? Kaj je po vajinem najpomembnejši dejavnik za trajen in srečen zakon?

Moj pogled

Če so mladi v razredu dovolj zreli in če imaš z njimi zaupen odnos, lahko ugotoviš njihov pogled na predzakonske in zunajzakonske spolne odnose, aids in/ali splav. Pogovarjali se boste o zelo občutljivi in sporni temi. Vsekakor med pogovorom ohranite spoštovanje in red. Odstrani ali spremeni pa vsako vprašanje, ki bi lahko mlade spravilo v zadrego zaradi osebnih razmer. Spodbudi jih, naj podelijo svoje poglede, občutke in strahove.

Predlagana vprašanja

1. Kaj bi naredil/a, če bi odkril/a, da tvoje dekle/fant hodi še s kom? Kaj bi naredil/a, če bi odkril/a, da ima eden tvojih staršev ljubimca?
2. Kako bi se počutil, če bi bil poročen in odkril, da ima tvoj zakonec ljubimca? Kaj bi naredil?
3. Kaj bi naredil, če bi odkril, da je imel tvoj zakonec spolne odnose, preden sta se poročila?
4. Ali strah pred aidsom vpliva na tvojo spolno dejavnost?
5. Ali je varna spolnost za kristjana sploh možna?

Povzemi razpravo in mlade spet usmeri na zamisel o načrtovanju zakona. Poudari, kako pomembno je, da se o teh stvareh pogovorijo z njim, s komer se nameravajo poročiti. Če se par o čem ne strinja, bi se morala pogovoriti o obeh platih odprtega vprašanja. Če to pomeni preložitev poroke, je to boljše kakor poznejša ločitev.

»Popolni zakonec«

Preberite Prg 31,10-31. Vprašaj najstnike, ali se jim te vrstice zde preveč enostranske. Povej, da zapisane lastnosti kažejo žensko kot tisto, ki je prevzela dejavno vlogo v upravljanju doma. Kaj pa kaže besedilo Prg 31, 13.14.16.28.29? Ali sploh obstaja »popolni zakonec«, ko pa nihče med nami ni popoln in vsi potrebujemo Božje usmiljenje? Kako to?

Živimo v družbi, v kateri drug drugemu pravimo, da naj bo srečen, v njej pa vedno bolj narašča število ločitev, ker se to, kar se nam je zdelo »popolno«, izkaže za nepopolno. Da bi zakon trajal, moramo biti pripravljeni, da smo ljubeči in pošteni, v zakonskih vprašanjih pa moramo pretehtati za in proti.

Pravljичnih zakonov ni. V zakonu se pojavlja tudi žalost, jeza, potrnost in vsi drugi človeški občutki. Najboljše je, da se z njimi spopademo tako, da se nanje pripravimo.

Mladi naj opazijo razliko v tem, kako razmišljajo moški in ženske o »popolnem« zakoncu. Razdeli papir in pisala in naj dopolnijo vsako poved.

1. Moj popolni ali idealni zakonec bi (denar).
2. Ko se bova poročila, bo moj popolni zakonec (otroci).
3. Moj idealni zakonec bi (vlogi doma).
4. Preden se poročiva, bi moj popolni zakonec (spolna dejavnost).
5. Kar se tiče cerkve, bo moj popolni zakonec (duhovnost).

Mladi naj preberejo svoje odgovore. Vrstijo naj se izmenično fantje in dekleta. Zapazite razlike med odgovori. Poudari, da se je potrebno pred zakonom pogovoriti o pomembnih vprašanjih.

6. SPREJEM

Temeljna misel: Vrstniki

Vpliv vrstnikov je močan in sicer večinoma zaradi našega strahu, da bi nas ljudje zavrnili. Bog pa nam omogoča, da se upremo slabemu vplivu vrstnikov in splavamo na površje.

Poslušajte me vi, ki poznate pravičnost, ljudstvo, ki ima mojo postavbo v svojem srcu: Ne bojte se zasramovanja smrtnega človeka in ne plašite se njihovega preklinjanja! (Iz 51,7)

Čprav vrstniki lahko povzročajo težave, so lahko pravi vrstniki dopolnilni steber pomoči.

Slabemu vplivu vrstnikov se ne upirajo težko samo najstniki, marveč tudi mnogi odrasli. Da bi se uprl takšnemu pritisku, potrebujete določene lastnosti. Ta teden bodo mladi:

1. pregledali življenje svetopisemskih osebnosti, ki so se uprle slabemu vplivu svojih vrstnikov,
2. se naučili, kako se je treba bojevati proti slabemu vplivu vrstnikov,
3. spoznali, koliko je vredno imeti dobre prijatelje in tudi sam biti dober prijatelj.

Svetopisemsko besedilo: Iz 51,7; Dan 1,8-16

V istem čolnu

Ta vaja vedno izzove živahno razpravo. Opiši naslednji prizor: Si na morju in tvoj čoln se bo potopil, če ne boš odvrigel nekaj teže. V morje boš moral metati ljudi. Na koncu so lahko v čolnu samo trije ljudje – s teboj vred. V skupini se odločite (vsak se mora strinjati), koga boste žrtvovali in po katerem vrstnem redu:

50-letnega pridigarja

16-letno dekle, ki je še otrok

vojaka z orožjem in naboji

koncertnega pianista

42-letno knjižničarko brez družine

močnega vojaka, ki je tudi mornar

bogatega poslovnega

nekdanjega obsojenca, ki je sedaj frizer

24-letno mater dveh otrok, ki je pred kratkim izvedela, da ima aids.

Pogovor

Nekaj mladih naj pove, katere izjave ali dokazi njihovih vrstnikov so vplivali na njihove odločitve. Pogovorite se, kako in zakaj lahko prijatelji prepričajo mlade, da spremenijo svoje mišljenje ali naredijo nekaj, česar ne želijo storiti.

Največji vpliv

Razdeli papir in pisala. Na tablo napiši: šola, prijatelji, starši, televizija, Sveto pismo, moje zamisli, pridigar/sobotnošolski učitelj. Na glas preberi naslednje skupine, mladi pa naj napišejo, kdo ali kaj (s seznama na tabli) je v preteklih dveh letih najbolj vplival nanje v vsaki skupini:

okus za glasbo

frizura

obleka

kaj gledati po televiziji

kako porabiti denar

verska prepričanja

učne navade

športi, s katerimi se ukvarjam.

Pogovor

Mladi naj pregledajo svoj seznam in pred skupino napišejo plus ali minus, kar kaže, ali je bil vpliv na tem področju pozitiven ali negativen. Potem naj pred razredom povedo svoje odgovore.

Zdržati pritisk

V Svetem pismu je naštetih veliko ljudi, ki so se ali uprli pritisku ali pa vdali. Pogovorite se o naslednjih primerih.

JOB

Job pred tragedijo ni bil samo bogat, marveč so ga ljudje spoštovali. »Ker ko je uho slišalo o meni, je blagrovalo mene, in ko me je oko videlo, je pričalo zame.« (Job 29,11) Mladi naj preberejo o pritisku, ki ga je na Joba opravila njegova soproga in prijatelji: Job 2,9; 11,1-10; 15,4-16.

Pogovor

1. Kaj misliš, zakaj se je Job lahko uprl pritisku?
2. Katere lastnosti je imel?
3. Ali si že imel podobno izkušnjo? Pojasni.
4. Ali bi bil raje bolj priljubljen ali spoštovan? Zakaj?

RUBEN

Preberite 1 Mz 37,19-22.

Pogovor

1. Kaj misliš, zakaj se Ruben ni strinjal z zaroto svojih bratov, da bi umorili Jožefa?
2. Zakaj jih je Ruben po tvoje lahko prepričal?
3. Zakaj pa se je Ruben v 1 Mz 37,31.32 strinjal z brati, da prikrijejo zločin?
4. Ali si kdaj že bil o čem trdno prepričan, potem pa si v drugem primeru popustil? Kaj so bile posledice?

RUTA IN NAOMI

Preberite Rut 1,8-17.

Pogovor

1. Kako je Naomi prepričevala Ruto in Orfo, naj se vrneta k staršem?
2. Kaj misliš, kaj je vplivalo na njuno odločitev?

NOE

Noe se je moral najbrž upirati veliko pritiskom. Še nikoli ni deževalo in reke niso še nikoli poplavljalje, zato je bila posmehljivcem že sama misel na potop nesmiselna.

»Noe pa je stal kakor skala sredi viharja. Sredi vsesplošnega zaničevanja in posmehovanja se je razlikoval po svoji sveti osebnosti in neomajni zvestobi.« */Očaki in preroki*, str. 62/

Pogovor

1. Kdaj si nazadnje izkusil Noetovo doživetje?
2. Kaj misliš, zakaj se je Noe vdal skušnjavi iz 1 Mz 9,20-24?

3. Kateri od naslednjih razlogov bi te lahko navedli, da se vdaš pritisku vrstnikov: izkazal se boš neumen, izkazal se boš verski skrajnejš, zavrnil ti bodo, ne bodo te vabili, iz tebe se bodo norčevali. (Z anketo odkrij vzrok številka ena).

Opis

Mladi naj opišejo najstnika, ki bo najverjetneje podlegel slabemu vplivu vrstnikov. Omeni lastnosti, kot so dolgčas, brezbržnost, odtujitev od družine, nizka samozavest. Mladi naj predlagajo, kaj bi lahko ta človek naredil, da bi bil manj ranljiv.

Ključna vprašanja

1. Kdaj si najbolj dovzeten za slabi vpliv vrstnikov?
2. Kako se mu lahko upreš?
3. V katerih razmerah si popustil vplivu?
4. Kaj ima samozavest opraviti z upiranjem vplivu vrstnikov?
5. Pomisli na prijatelja, ki ga občuduješ. Kaj občuduješ na njem? Kako vpliva nate?

7. CVETJE IN LISICE

Temeljna misel: Prijatelji

Bog nas je ustvaril za razmerja. Tovarištvo in prijateljstvo sta nujna za duševno, čustveno in telesno zdravje.

Zakaj če padeta, vzdigne tovariš tovariša; ali gorje samemu, ko pade in nima druga, da bi ga vzdignil. (Prd 4,10)

V tem nauku bodo mladi:

1. spoznali pomembnost in vrednost prijateljstva
2. prepoznali lastnosti, ki so nujne za pravo prijateljstvo
3. proučili načela prijateljstva, ki jih je ponazoril sam Jezus.

Svetopisemsko besedilo: Prg 12,26; 22,24; Prd 4,10

Spisek prijateljstva

Vsakomur daj papir in pisalo. Na tablo napiši naslednja navodila:

Napiši ime dobrega prijatelja. Sestavi seznam njegovih značajskih lastnosti (na kratko opiši njegove navade, videz, vedenje itn).

Z zvezdico označi lastnosti, zaradi katerih je zate nekaj posebnega. Primerjaj svoj seznam s kom drugim. Pogovorita se o podobnostih in razlikah.

Preveri, ali se kakšna lastnost s tvojega seznama ujema z lastnostjo prijateljstva iz ponedeljkevega nauka.

Dopolni _____ poved. Prijatelj je_____. Mladi naj preberejo svoje odgovore.

Vrednost prijateljstva

Bog nas je ustvaril za razmerja. Tovarištvo in prijateljstvo sta nujna za duševno, čustveno in telesno zdravje. Življenje v nepopolnem svetu pa je omadeževalo naš odnos z Bogom in medsebojne odnose. Ena glavnih težav enaindvajsetega stoletja je osamljenost.

Pogovor

1. Kaj v sodobnem življenju vodi v osamljenost?
2. Kaj so prednosti prijateljstva?

3. Zakaj misliš, da je prijateljstvo značilnost pravega kristjana? (Glej Jn 13,34.35)

Jezus, naš prijatelj in zgled

Pravijo, da smo ljudje v enaindvajsetem stoletju nagnjeni k temu, da ljubimo stvari in uporabljamo ljudi, namesto da bi ljubili ljudi in uporabljali stvari. Spomnimo se Kristusovega življenja. Jezus je rekel: »Ne imenujem vas več hlapcev, ker hlapec ne ve, kaj dela njegov gospodar; toda vas sem imenoval prijatelje, ker sem vam oznanil vse, kar sem slišal od svojega Očeta.« (Jn 15,15)

Pogovor

1. Kako lahko ločiš pravega prijatelja od navadnega uporabnika?
2. Kako je Jezus pokazal, da ljubi ljudi in uporablja stvari?
3. Ali je protislovno, če rečemo, da ponudimo prijateljstvo vsakomur, svoje tesne prijatelje pa izbiramo bolj skrbno? (Glej tudi Jak 4,4)
4. Kako je Jezusovo življenje kazalo pomembnost prijateljstva?
5. Ali je Jezus imel posebne prijatelje in kako so mu kazali prijateljstvo? (Glej Jn 19,26.27; Mr 14,33; Jn 11,5)

Lastnosti prijateljstva

Razmisli, kako sta David in Jonatan pokazala vrednost prijateljstva in lastnosti pravega prijateljstva. Kaj so bile nekatere teh lastnosti? 1 Sam 19, 1-7; 20,4.12-17; 23,15-18

Pogovor

Kaj Pavlov primer pove o ohranjanju prijateljstva? Mladi naj preberejo Rim 1,9.10; 16,1-16; 1 Tes 1,3; 2 Tes 1,4; Flm 7. Več primerov dobijo še v uvodnih in sklepnih besedilih Pavlovih pisem.

Pavel je ohranjal stike z obiskovanjem in pisanjem pisem; izražal je hvaležnost in spoštovanje prijateljstva, pohvalil jih je in spodbujal. Molil je zanje in jim tudi svetoval.

S kom se je sprijateljil Jezus

Katerim ljudem je Jezus izkazoval prijateljstvo? Kako uporabljamo načela krščanskega prijateljstva za:

tujce?
neprijetljive ljudi?
ljudi drugih kultur?

mlajše od nas?
starejše?
člane naše družine?

Preberi razredu naslednji navedek:

»Vsak bo doživljal težave; žalost in malodušnost zajameta vsakega človeka. V takšnih trenutkih je še kako pomembna osebna navzočnost prijatelja, ki bo tolažil in vlival moč. To bo odvrnilo sovražnikove strele, katerih cilj je uničiti. Krščanskih prijateljev še zdaleč ni dovolj. Koliko je vreden pravi prijatelj v uri skušnjave in v stiski! V teh primerih Satan pošilja svoje pomočnike, da bi se tresočji udi spotaknili; toda pravi prijatelj, ki zna svetovati, nam lahko vlije privlačno upanje, mirno vero, ki dvigne dušo – takšna pomoč je vrednejša od dragocenih biserov!« /EGW v *BC III*, str. 1163/

Pregovori o prijateljstvu

Razred razdeli v manjše skupine. Na kartončke napiši naslednja besedila (eno na vsak kartonček):

Prg 17,17 Prg 14,20 Prg 18,24 Prg 16,28 Prg 19,6.....
Prg 17,9..... Prg 22,11....Prg 19,4.. ...Prg.27,6.... .Prg 19,7
Prg 27,10... .Prg 27,9..... Prg 27,17

Zmešaj kartončke in jih daj v škatlo in naj vsaka skupina izvleče po eno kartico, dokler jih ne zmanjka. Naj si ogledajo besedila in odgovorijo na vprašanja:

1. O čem govori besedilo?
2. Ali je to dobra izjava o prijateljstvu ali splošni nasvet, svarilo ali kaj drugega?
3. Podaj vsakodneвне primere tega, o čemer piše besedilo. Skupine naj se združijo in povedo, o čem so se pogovarjali.

8. KROTILEC ALI DROBILEC

Temeljna misel: Ljubiti sovražnike

Če dovolimo, da v našem srcu deluje Sveti Duh, lahko resnično ljubimo vsakogar.

Ljubite svoje sovražnike in molite za tiste, ki vas preganjajo. (Mt 5,44)

S posnemanjem Kristusove ponižnosti lahko ukrotimo človeško nagnjenje k maščevanju, ki ga izzovejo sveti ali grešniki.

Lahko je reči: ljubite svoje sovražnike, ko pa pride trenutek, da stojimo pred kom, ki nas sovraži, je težko udejanjiti to svetopisemsko načelo. Nauk tega tedna ima za cilj:

1. spodbuditi mlade, da bi ljubili svoje sovražnike,
2. pokazati prednosti ljubezni do sovražnikov,
3. podati praktične primere tega, kako ljubezen do sovražnikov obrodi zelene sadove,
4. pokazati, kako občila širijo nasilje, in predlagati kaj, da bi se zaščitili pred tem vplivom.

Svetopisemsko besedilo: Mt 5,43-48; Prg 23,7; Lk 6,45; Flp 2,11; 2 Kor 5,19; Rim 12,17-21

Rubyina zgodba

Nedeljski nauk opisuje dogodek dr. Roberta Colesa. Opazoval je drhal, ki je vpila pred šolo. Protestirali so proti šestletni Afroameričanki, ki je obiskovala šolo za belce. Dr. Coles je bil otroški psihiater. Odločil se je opazovati, kako bo Ruby zdržala ta pritisk, zato sta jo z ženo obiskala na njenem domu.

Opravil je številne preizkuse in odkril, da je Rubyjino stanje odlično. Vprašal jo je, zakaj ustavlja ljudi na cesti in se pogovarja z njimi. »Molim zanje,« je odgovorila. Dr. Colesu se je zdelo, da je bilo preveč prositi jo, naj moli še za drhal. Njena mati pa je odgovorila: »Vsi moramo moliti za takšne ljudi.« Dr. Coles je priznal, da ima to celo psihološki smisel, saj je tako mala Ruby ostala mirna kljub okoliščinam.

Čeprav takrat dr. Coles še ni bil kristjan, ga je razmišljanje o Ruby in njeni moči sčasoma privedlo do tega, da je izročil svoje srce Gospodu.

Pogovor

1. Zakaj je nekdo tvoj sovražnik?
2. Kako ga lahko iz sovražnika spremeniš v prijatelja?
3. Ali si kdaj naletel na predsodke? Kako si se odzval?

Vsakodnevna sporočila

Naslednje izjave povzemajo glavne točke nauka tega tedna. Preberi vsako izjavo, mladi pa naj povedo primer, ki kaže, da izjava drži.

Zaradi sovražnosti do sovražnikov lahko znoiš. Če pa jih ljubiš, ostaneš pri zdravi pameti.

Nasilje v obćilih in alkohol zelo delujeta proti Jezusu.

Kadar se prijatelja prepirata, se nekdo mora umakniti.

Maščevanje je drago in boleće.

Prepusti maščevanje Bogu.

Vojna in mir

Pogovor

1. Razmnoži televizijski spored. Kateri nenasilni junaki so objavljeni v obćilih in v športu? Ali se v poročilih o vojni kdaj omeni nasilje ali pokaže zelena rešitev? Ali je televizija v glavnem nasilna ali nenasilna? Kako vpliva nate? Po čem je naša družba podobna ljudem pred potopom? (Glej 1 Mz 6,11-13)
2. Ali naj bi bili veseli, ker bo Bog uničil hudobne?
3. Kaj ustvarjalnega predlagaš, da bi preprečil prepire med prijatelji, v zakonu, družinah ali v vojnah?
4. Ali bi se bojeval proti Adolfu Hitlerju, ko bi se ta pojavil še enkrat? Kaj drugega bi predlagal, če bi bil v Odboru Združenih narodov?
5. Kako bi se branil, če bi te kdo poskušal oropati? Kaj bi naredil, če bi kdo napadel tvojo mater?
6. Kako sovraštvo telesno, čustveno, duhovno in celo denarno vpliva na tega, ki sovraži?
7. Ali si že kdaj spravil dva prijatelja? (Mladi naj ne obrekujejo in ne omenjajo imen, ko govorijo o svojih izkušnjah).
8. Zakaj naslednje drži?
»Človeka ne moreš zadržati na tleh, če tam ne ostaneš z njim.«
/Booker T. Washington/

»Nihče te ne bo prehitel, dokler te brca v hrbet.« /Walter Winchell/

»Odpuščenje je dišava, ki jo vijolica širi proti peti, ki jo je pohodila.« /Mark Twain/

Življenje po načelih

»Ti, ki jih Kristus hvali pri sodbi, so morda malo poznali teologijo, vendar so živeli po njegovih načelih. Pod vplivom božanskega Duha so bili svojemu okolju v blagoslov. Celó med pogani so ljudje, ki razodevajo duha dobrote; še preden so slišali besede življenja, so misijonarjem izkazali prijateljstvo in jim pomagali celo za ceno svojega življenja. Med pogani živijo ljudje, ki služijo Bogu nevede, taki, h katerim ni nikoli prišla luč po človeških posrednikih, pa vendar ne bodo pogubljeni. Čeprav ne poznajo Božjih napisanih zapovedi, so slišali njegov glas v naravi in delali to, kar zahteva zakon. Njihova dela pričajo, da je Sveti Duh ganil njihova srca, zato jih Bog priznava za svoje otroke.« /*Jezusovo življenje*, str. 477/

Nenasilne filozofije

Mladi naj poiščejo v svetopisemskem slovarju besedo sovražnik ali sovražniki ter na tablo zapišejo besedila, ki po njihovem vsebujejo dober nasvet za ravnanje s sovražniki v današnjem času. Potem se pogovorite o naslednjih dejstvih iz Gandhijevega življenja.

Gandhi ni bil kristjan, toda njegove nenasilne zamisli so izhajale od Kristusa, ne iz Bhagavad Gite.

Trudil se je za nižje kaste, ki so bile dejansko sužnji. Le zakaj? Ko bi imela Bhagavad Gita prav glede ponovnega utelešenja (reinkarnacije), ti, ki trpijo, le plačujejo za pretekle grehe in bi jih morali pustiti pri miru, dokler se njihova duša ne vzpne po lestvici.

Gandhi se je naučil nenasilja iz izvoda Nove zaveze, ki jo je imel ob svoji postelji (tega v filmu o Gandhiju ne boste videli).

Izjavil je, da mu je Kristus všeč, vendar ne mara cerkve.

9. DRUŽINSKE VOJNE

Temeljna misel: Družina

Dom, v katerem vladata mir in skladnost ni naključje. Za to je potrebno spoštovanje in razumevanje, predvsem pa nesebična ljubezen, ki prihaja samo od Boga.

Poslušaj, moj sin, pouk svojega očeta in ne zametuj nauka svoje matere. (Prg 1,8)

Dogajanje v domu je temelj otrokovega življenja. Ko otroci odraščajo, se sporočanje med njimi in starši pogosto manjša z naraščanjem napetosti. Ta teden bodo mladi:

1. razmislili, kako lahko izboljšajo svoj odnos s starši in sorodniki,
2. odkrili, kako se rešujejo spori v družini,
3. spoznali, kako lahko njihovi talenti pomagajo do skladnosti v družini.

Svetopisemsko besedilo: Ef 6,1-4; Prg 1,8; 10,1; 28,24

Ali te poznam?

Kako dobro najstniki poznajo svoje starše in kako dobro starši poznajo svoje otroke? Razdeli papir in pisala. Na papir naj narišejo tri stolpce. Na tablo napiše na vrh Priljubljena in potem spodaj:

	Priljubljeno	meni	kaj bi rekli starši	staršem
1.	pesem			
2.	televizijska oddaja			
3.	okus sladoleda			
4.	Svetopis. besedilo			
5.	Prostočasne dej.			
6.	letni čas			
7.	šport			
8.	hrana			
9.	kraj			
10.	barva			
11.	prijatelj			
12.	oblačilo			

V prvi stolpec naj napišejo, kaj je njihovo najljubše za vsak zapisan pojem (priljubljena pesem, televizijska oddaja itn). V drugi

stolpec naj napišejo, kaj bi po njihovem mnenju o tem rekli starši. V tretji stolpec pa naj napišejo, kaj je priljubljena stvar njihovim staršem.

Pogovor

1. Koliko vas je napisalo drugačne odgovore med prvim in tretjim stolpcem? Zakaj ta razlika?
2. Ali ti je bilo lahko ali težko napisati, kaj ljubijo tvoji starši? Zakaj?
3. Ali poznaš svoje starše bolje kakor oni tebe?
4. Kaj se mora zgoditi, da bi te starši bolje poznali?

Zapoved z obljubo

Mladi naj preberejo peto zapoved. Adventistična svetopisemska razlaga I, str. 606, pravi naslednje: »Namen te zapovedi je tudi spodbuditi spoštovanje do zakonite oblasti. Takšno spoštovanje se prične z odnosom, ki ga ima otrok do staršev. V otrokovem umu to postane osnova za spoštovanje in poslušnost do ljudi, ki so zakonito za vse življenje postavljeni nad njimi. ... Kdor ima v domu in zunaj njega oblast, se mora vesti tako, da je vreden spoštovanja in poslušnosti tistih, ki so mu podrejeni.«

Pogovor

1. Kako kažeš spoštovanje svojim staršem?
2. Kako si lahko do njih nespoštljiv?
3. Ali si svojim staršem v naglici kdaj rekel kaj, česar nisi hotel? Kako si se počutil? Kaj si naredil?
4. Koliko spoštovanja Gospod pričakuje, da bo najstnik izkazoval svojim staršem, ki se ne zavedajo svojih odgovornosti?

Salomonov nasvet

Knjiga Pregovorov vsebuje tudi modrost, ki velja za naše starše. Razdeli razred v pet skupin. Vsaki daj po eno besedilo: Prg 1,8; 10,1; 20,20; 23,24.25; 28,24. Naj se v skupinah pogovarjajo, kaj besedilo pomeni, in potem povedo osebno izkušnjo, kako so se ali pa se niso ravnali po Salomonovem nasvetu. Povedo naj posledice in vpliv na druge družinske člane.

Popolna družina

Popolna družina ne obstaja. Vse družine imajo težave, ne glede na to, kako se stvari zde na zunaj. Tako je, ker ljudje nismo popolni. Vedno pa obstajajo družine, ki znajo uspešno premagati težave. Izberi nekaj najstnikov, ki naj predstavljajo družino. Sestava družine je lahko po izbiri razreda: en roditelj ali dva, en ali dva brata ali sestra.

Potem naj zaigrajo naslednji družinski prizor. Vsak naj bi sodeloval v takšni drami. »Družina« se mora na vsako okoliščino odzvati, kakor bi se po njihovem odzvali člani »popolne družine«.

Pogovorite se o odzivih na vsak scenarij in pogledjte, ali se razred strinja, da bi se tako odzvala popolna družina. Potem jih vprašaj: »Ali je bil ta odziv življenjski? Kako bi bil videti bolj življenjski odziv, ki pa bi vendar še spadal med odziv popolne družine?«

Predlagane razmere:

1. Z očetom in prijatelji smo se zabavali in poškodovali avto.
2. Ne vem, kako naj ti to povem, vendar mislim, da sem noseča.
3. Mislim, da je v redovalnici napaka. Pri zgodovini imam dvojko.
4. Monika, uničila sem tvoj najljubši pulover. Pravzaprav sem ga vzela na izlet, ne da bi te vprašala, in ga izgubila.

Ključna vprašanja

1. Kaj je zate popolna družina?
2. Kako si ta teden pripomogel k čemu v svoji družini? Kakšen je bil odziv?
3. Spomni se svetopisemske družine, težave, ki so jo imeli in kako so jo rešili (pojdi po učilnici in naj ti mladi podajo primere). Ali bi njihov način reševanja težav deloval v podobnih razmerah tudi danes? Kako to?
4. Ali ti je težje odpustiti družinskemu članu ali dobremu prijatelju? Zakaj?
5. Po čem je besedilo v Ef 6,1-4 podobno peti zapovedi?
6. Kako lahko v domu zagotoviš ljubeče ozračje?
7. Kako se odzoveš, ko se ti zdi, da v domu s teboj ne ravnajo pošteno?
8. Kako bi opisal svoj odnos z bratom ali sestro?
9. Kako je sodobna družba popačila Božji pogled na družino?
10. Kaj posebnega znaš, kar pomaga k skladnosti v tvojem domu?

10. LOVLJENJE VETRA

Temeljna misel: Razlaga modrosti

Izkušnje, razumevanje in sposobnost uporabiti znanje so del modrosti. Uporabiti vse to v vsakodnevnem življenju pa je modrost pri delu.

Gospodov strah je začetek modrosti, in spoznanje Najsvetejšega je razumnost. (Prg 9,10)

Razložiti modrost pomeni več, kakor le bežno pogledati v slovar. Da bi nam bil pojem uporaben, ga moramo razumeti. Nauk tega tedna ima cilj:

1. pomagati mladim odkriti njihovo razlago modrosti,
2. priskrbeti jim orodje, da odkrijejo to razlago.

Svetopisemsko besedilo: Prg 9,10; 16,21; Iz 30,21; Jak 3,17

Kaj bi naredil

Razred naj se pogovarja o naslednjih primerih:

1. Prijateljica ti pove, da so jo nadlegovali. Kaj narediš ali rečeš?
2. Starši ti prepovedo oditi na ples, v kino, na zabavo s prijatelji. Kako se odločiš?
3. Si na obisku v fantovem/dekletovem domu. Zadnje čase sta se zelo zbližala. Njegovi/njeni starši so pravkar zapustili stanovanje in jih ne bo več ur. Ostala sta sama. Kaj sedaj?
4. Razmišljaš o šolskem urniku. Ali naj vzameš dopolnilne ure matematike in kemije ali samo najmanj, kar je potrebno za diplomo?
5. Starši ne verujejo enako kakor ti, pa vendar pričakujejo, da se boš ti ravnal po njihovem verovanju in ne po svojem. Kako boš ravnal?

Ko se boste pogovorili o teh primerih, vprašaj razred, katere sposobnosti ali spretnosti so potrebne, da bi uspešno rešil vsak primer. Ugotovi, kolikokrat bo izrečena beseda modrost. Če bodo rekli, da je potrebna modrost, jih poprosi za podrobnosti, zakaj jo potrebujemo.

Slovarska razlaga

Podaj slovarsko razlago, potem pa naj mladi ugotovijo število različnih podanih pomenov. Pogovorite se o podobnostih in razlikah.

modrost: 1. *lastnost modrega človeka:* občudoval je modrost svoje žene; spoštovali so ga zaradi njegove modrosti; *ekspr.* človek velike

modrosti / podvomili so o modrosti njegove odločitve *primernosti, ustreznosti*

2. **kar vsebuje, izraža prodorno mišljenje in ustrezno ravnanje:** te besede so velika modrost; življenjska modrost; modrost v pregovorih / stara modrost pravi: kamen do kamna palača

3. **ekspr. misel, spoznanje:** vsi so tiščali tja, kjer je on razkladal svoje modrosti; rad je poslušal burkeževe premetene modrosti / *iron.* sit sem tvojih modrosti

4. **ekspr. znanje:** mož brez večje jezikovne modrosti; bil je nabit z vso mogočo modrostjo / glava mu je omahovala od same modrosti / šolska modrost

5. **rel. krepost, ki človeku daje spoznanje in voljnost odločati se za tisto, kar je Bogu ljubo:** rasti v modrosti *iron.* pojesti vso modrost z veliko žlico *šteti se za zelo izobraženega, pametnega;* kamen modrosti *po verovanju alkimistov kamen, s katerim se dajo spremeniti nežlahtne kovine v zlato ali srebro; preg.* stara kost je modrost *star človek je razmeroma zelo moder, izkušen; preg.* previdnost je mati modrosti *kdor se hoče izogniti nesreči, mora biti previden. /SSKJ/*

Vprašaj, katera razlaga je najboljša in zakaj. (To je zvijačno vprašanje, kajti najboljše razlage ni.) Poudari, da potrebujemo modrost tudi tedaj, ko se odločamo o najboljšem pomenu besede.

Modrost pri delu

Vsak od nas pozna koga, ki ga rad vidi; nekoga, ki ga od časa do časa obiščemo in zanj mislimo, da je moder, nekoga, od kogar se učimo. Kadar je takšen človek ob nas, bolje razumemo zamišljene pojme.

Pogovor

Koga iz svojega življenja imaš za modrega? Katere lastnosti pa ima, da po tvoji oceni velja za modrega?

V Sloveniji velja za simbol modrosti sova. Poznamo pa tudi priliko o človeku, ki je zgradil svojo hišo na skali. Ko vidimo koga, ki živi že dolgo časa, velikokrat menimo (pogosto upravičeno), da je ta človek moder. Ta podoba v naši glavi pomeni modrost. Ali je modrost zgolj znanje, ali pa modrost pomeni tudi pogled na stvari in razumevanje? Salomon je pokazal, da je imel tudi slednje. Ko sta se ženski topli za otroka, je skozi lupino videl samo jedro. Vsak je videl le otroka pod mečem. Salomon pa je razločil, kako je možno odkriti njegovo mater.

Besedo lahko razložimo tudi s sopomenko. Laže jo razumemo, če najdemo besede, ki imajo podoben pomen. Primer: V Pregovorih piše, da se »modri v srcu« imenujejo »bistri. Tukaj pa je nekaj besed in besednih zvez, ki so povezane z modrostjo:

preudarnost	Gospodov strah
znanje	razumevanje
veliko podatkov	pamet
zdrav razum	dojemljivost
ostroumnost	izkušnje
bistrost	

Naj se še mladi spomnijo kakšne besede.

Kadar želimo razlago modrosti, se je dobro obrniti v več virov. Če pogledamo slovarsko razlago in potem še svetopisemsko razlago, vidimo, da sta podobni. Izkušnje, razumevanje in sposobnost uporabiti znanje so del modrosti. Sveto pismo pa poleg tega govori o modrosti, ki jo ljudje imajo za neumnost.

Naša razlaga

Razdeli papir in pisala in naj mladi odgovorijo na naslednja vprašanja. Skupaj naj bi tako pripravili skupinsko razlago.

1. Na kaj pomislim, ko preberem ali slišim besedo modrost?
2. Z dvema ali tremi povedni povedj, zakaj je bil po tvojem Salomon moder.
3. Kako ravna modra oseba?
4. Kaj tebi pomeni biti moder?

Ko bodo vsi odgovorili, naj se za nekaj minut v skupini pogovarjajo o odgovorih. Potem naj glasno odgovorijo na vsako vprašanje posebej. Najprej dobi vse odgovore na prvo vprašanje. Napiši jih na tablo. Če se odgovor ponavlja, napiši, kolikokrat, in vpiši številko. Potem enako ponovite z drugim vprašanjem. Nikar ne razčlenjuj osebnih razlag. Ne presočaj – »to je dobro ali to je slabo«. Vse zberi z istim zanimanjem. Posamezne razlage so namreč izrednega pomena.

Ko dobiš vse odgovore na vprašanja, se z razredom pogovorite o seznamu. Poiščite odgovore, ki jih je podalo več mladih, in tiste, ki so edinstveni ali drugačni od večine. Poiščite besede in besedne zveze, s katerimi se strinja ves razred. Vaš cilj je napisati razlago besede modrost z uporabo besed in besednih zvez na tabli.

11. MOJ EDINI VRT

Temeljna misel: Pridobivanje modrosti

Kadar moliš, prosi za modrost. Ne moleduj za dogodke ali razmere; prosi za razumevanje. Bog ve, kaj potrebuješ, njegova največja želja je, da bi ti dal modrost.

Začetek modrosti je Gospodov strah; dobro razumnost imajo vsi, ki se ravnajo po zapovedih. (Ps 111,10)

Vsak si želi biti moder. Verjamemo, da nas bo pridobivanje znanja o svetu, Bogu in odnosih ohranilo pred težavami. In resnično pomaga, kakor pravi Salomon.

Vendar moramo za modrost plačati tudi ceno. Ta cena je lahko precej visoka. Jezus je moral na križ. Ta teden bodo mladi spoznali:

1. vir vsakršne modrosti,
2. pogoje za pridobitev modrosti,
3. kaj lahko Božji otrok z njo doseže,
4. ceno, ki jo plačamo, da vidimo z Božjimi očmi.

Svetopisemsko besedilo: Ps 111,10; Lk 2,52; Prd 12,13.14

Modri izreki

Najstniki naj povedo svoj priljubljen posvetni (nesvetopisemski) rek, na primer: »Rana ura zlata ura.«

»Cent na cent palača, zrno na zrno pogača.«

»Ni vse zlato, kar se sveti.«

»Kdor se zadnji smeje, se najslajše smeje.« Ali pa: »Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.« (Vsaka šiba ima dva konca.)

Pogovor:

Naj kdo od mladih pove, kaj je bilo najmodrejše, kar je kdaj naredil, kot je, recimo, modra odločitev, ali pa kakšna stvar, ki je ni naredil. Potem jih povabi, naj izrazijo, česa so se naučili iz lastne izkušnje.

Viri modrosti

Nekdo naj prebere 1 Mz 1,1. Potem na tablo napiši besedo BOG. Poskrbi, da bo vsak razumel, da je Bog vir vsega dobrega na vsem

svetu. Drevesa, rože, ptice in druge živali in celo kamni so delo Božjih rok.

Dva naj igrata Adama in Evo. To sta bila prva prebivalca Zemlje. Takrat še ni bilo knjig, računalnikov, revij ali televizije. Ali sta bila kljub temu modra? Zakaj?

Zapiši odgovore najstnikov. Odgovori bodo vsebovali naslednje:

Adam in Eva sta se za modrost zanašala na Boga; da bi bila modrejša, sta opazovala Božjo stvaritev; za krepitev modrosti sta se učila iz izkušenj.

Pogovor

Razdeli razred v tri skupine,

1. Prva skupina naj se spomni vsaj treh načinov, kako smo lahko za modrost odvisni od Boga, ne da bi uporabljali knjige in druga občila.
2. Druga skupina naj se spomni treh načinov, kako nas lahko pogovor z Bogom zmodri.
3. Tretja pa naj pomisli na tri lastne izkušnje, ki jih je Bog uporabil, da bi jih zmodril.

Ko bodo skupine povedale svoje zamisli, molite in prosite Boga, da bi se vsak najstnik zavedal priložnosti za pridobivanje modrosti okoli sebe in postal dovteten zanje.

Izkopavanje zlata

Knjiga Pregovori kar blešči od navdušenih nasvetov o skoraj vsaki temi, ki si jo zamislimo.

Vsak najstnik naj ima pred seboj Sveto pismo in v nekaj minutah preleti Pregovore. Najdejo naj vsaj eno vrstico, ki jih bo spomnila na kaj, česar so se naučili v preteklosti.

Lahko da se je to zgodilo v šoli, doma ali v nakupovalnem središču. Povej jim, da je branje pisanega poročila modreca odličen način za pridobivanje modrosti.

Medtem ko bodo oni iskali, išči tudi ti. Potem naj vsi povedo, kaj so našli (začni sam). Ko bodo mladi povedali svoja poročila, zapiši poglavje in vrstico na tablo. Ko končate, povej, da imaš zapisano, da bi si mladi lahko prihranili veliko žalosti, ko bi prej upoštevali nasvet modrijana Salomona.

Kaj bi rekel Salomon

Najstnikom razloži naslednje razmere. Potem naj povedo, kaj bi v takšnih primerih naredil neumni in kaj modri. Nekdo naj v Pregovorih poišče besedilo, da vidite, kaj priporoča Salomon.

1. Odpraviš se v šolo, pa ti ni do poslušanja učiteljev. (Prg 13,13)
2. Nekdo te poskuša nagovoriti za nekaj, česar ne želiš narediti. (Prg 2,11)
3. Ne želiš se preživljati z delom. Rad bi zadel na loteriji in užival. (Prg 6,6-9)
4. Privlači te zakonec koga drugega. (Prg 5,15)
5. Navdaja te ošabnost. (Prg 11,12)
6. Slišal si sočne govornice o sošolcu in jih želiš razširiti prijateljem. (Prg 10,10)
7. Starši te kaznujejo, ker si prišel pozno domov, in navdaja te sovraštvo do njih. (Prg 10,17)
8. Bolj kakor vse na svetu si želiš biti bogat. (Prg 11,4)
9. Pri zgodovini si dobil petico in vsem želiš povedati, kako si pameten. (Prg 12,23)
10. Tvoj sostanovalec je spet pustil v koritu umazano posodo, ti pa si besen. (Prg 15,18)

Modri in neumni

Razdeli razred v dve skupini. Ena skupina naj predstavlja neumne in nespametne ljudi. Druga pa je polna modrih in razumnih ljudi. Ti zastavljaj vprašanja, modri in nespametni pa naj odgovarjajo. Najprej naj odgovorijo neumni, potem pa modri.

1. Zakaj naj bi pridno delali, ko pa se vsi drugi samo norčujejo?
2. Le čemu naj bi načrtovali prihodnost?
3. Ali je res treba proučevati Sveto pismo? Ali ni dovolj poslušati pridige?
4. Zakaj naj bi z drugimi ravnali lepo, ko pa oni z nami ves čas ravnajo kakor z nižjerazrednimi?
5. Kaj mi koristi hoditi v šolo? Obstajajo bogataši, ki še osemletke niso izdelali.
6. Ali ni boljše, če pozabimo zakone in poslušnost ter se trudimo po svojih močeh?
7. Mar ne drži, da kolikor več vemo, toliko manj uživamo v življenju?
8. Kaj pa je slabega v tem, da ne hodiš v cerkev, če le veruješ v Boga?

12. BREZ ČELADE

Temeljna misel: Preziranje nasveta

Bog nam svojo voljo sporoča na mnogo načinov. Eden teh je, da uporablja svoje služabnike, ki nas vodijo v pravi smeri.

Nakloni pouk modremu, in bo še bolj moder, pouči pravičnega, in napredoval bo v znanju. (Prg 9,9)

V nauku tega tedna bomo raziskali, zakaj ljudje prezrejo krščanski nasvet in kakšne so potem posledice. V tem nauku bodo mladi:

1. odkrili, kaj pravi Bog o svetovanju,
2. izvedeli, kako razločevati med dobrim in slabim nasvetom,
3. ugotovili, kaj se je zgodilo nekaterim svetopisemskim ljudem, ki se niso zmenili za nasvet,
4. povezali pomembnost poslušanja in ravnanja po nasvetu z lastnimi izkušnjami.

Svetopisemsko besedilo: Prg 9,9; Ps 1,1; Prg 24,6; Ps 81,11-16; 2 Kr 24. 25; 1 Kr 12,1-20

Kaj je prednost

Pri tem se bodo mladi naučili odločati na podlagi več kakor enega zornega kota. Postavi vprašanja kot na primer: »Ali naj se zlažem, če mislim, da bo to komu pomagalo?« Mladi naj predlagajo možne odločitve (ni nujno, da lastne) in razloge zanje. Primer: možen odgovor je lahko: »Da, kajti cilj posvečuje sredstva,« ali pa: »Ne, saj moramo Boga ubogati v vsakem primeru.«

Potem naj napišejo prednosti in pomanjkljivosti takšnih odločitev. Zapiši jih na tablo. Naredi isto za vsako postavljeno vprašanje, dokler ne raziščete vseh možnih odgovorov. Vodi mlade do tega, da bodo razumeli, da je vedno najboljše ubogati Božja pravila. Poišči svetopisemska besedila, da podpreš svoje sklepe.

Kaj naj naredim

Spomni se šestih značilnih najstniških težav in jih napiši na list. Vsako težavo nalepi na kocko. Mladi naj vržejo kocko in glasno preberejo težavo, ki se znajde na vrhu kocke. Tisti, ki je vrgel kocko, vpraša razred: »Kaj naj naredim?« Razred pa naj svetuje. Pogovorite se, kateri nasvet je najboljši in zakaj.

Metanje žogice

Sedite v krog. Mladi naj na slepo mečejo žogico. Tisti, ki drži žogico, naj pove izkušnjo, v kateri se ni menil za dragocen nasvet. Naj pove, česa se je naučil iz te izkušnje in kaj bi lahko svetoval mlajšemu, ki se bo znašel v podobnih razmerah. Naj se spomnijo tudi svetopisemskega besedila, ki bi ga lahko uporabili kot nasvet v tej temi.

Ugani vprašanje

Namesto da bi sedaj podajali pravilne odgovore, naj mladi zastavijo pravilna vprašanja. Na kartice napiši določene odgovore. Izmenoma naj vlečejo kartice in preberejo svoj odgovor ter poskušajo zastaviti pravo vprašanje. Za to jim daj minuto časa. (Ni treba, da točno oblikujejo vprašanja, kakor jih imaš napisana.) Če je razred dovolj velik, jih razdeli v skupine. Če ena skupina zgreši, igra naslednja. Če nimaš skupin, naj nadaljuje oseba na levi. Za vsako pravilno vprašanje, daj pet točk. Vsekakor lahko na seznam dodaš še svoje odgovore.

1. Poslušal je napačni nasvet. (Vprašanje: Kaj je bila Roboamova velika napaka?)
2. Uprli so se mu. (Kaj so naredili Izraelci, ko se je Roboam odločil, da bo »še bolj stiskal ljudi«?)
3. Dajejo zvijske nasvete. (Kaj delajo hudobni?)
4. Od nevernih, grešnih in posmehljivcev. (Od koga naj ne sprejemamo nasvetov?)
5. Ženska, ki je sinu svetovala, naj dela slabo. (Kdo je bila mati kralja Ahazija?)
6. Vprašal je, ali je prišla beseda od Gospoda. (Kaj je Zedekija vprašal Jeremija?)
7. Človek, ki je žalosten odšel. (Kdo je bil bogati mladenič?)
8. Oba sta imela hudobni materi. (Kaj sta imela skupnega Zedekija in Roboam?)
9. Bil je ošaben in trmast. (Kateri lastnosti je imel Roboam?)

Razprava

Naslednja vprašanja uporabi za živahno razpravo. Da bi bilo vse skupaj še zanimivejše, vprašanja razmnoži, jih razreži in nalepi pod

stole. Ko boste pričeli razpravo, naj mladi eden po eden sežejo pod stol in glasno preberejo vprašanje. Tisti, ki prebere vprašanje, naj poda svoj odgovor, potem pa naj odgovorijo še drugi. Kadar je možno, poiščite še svetopisemsko besedilo, s katerim boste podprli svoj odgovor.

1. Zakaj je varneje nasvet poiskati pri različnih virih? Ali ni možno, da te zapeljejo? Ali ne boš tako samo povečal svojih težav?
2. Kako veš, da si od človeka dobil pravi odgovor, ko se nanj obrneš po pomoč?
3. Ali naj ubogaš nasvet svojih staršev, če nista kristjana? Ali vedno? Včasih? Nikoli? Zakaj?
4. Kako se odzove Bog, kadar ga ne ubogamo?
5. Ali misliš, da se je Roboam zavedal, kaj dela, ko se je odločil ubogati napačne svetovalce? Zakaj?
6. Kako je mogoče najti pravo osebo za pogovor, ko potrebuješ pomoč?
7. Zakaj se človek odloči, da ne bo ubogal nasveta? Kaj bi lahko spremenilo to lastnost?
8. Kaj misliš, kako se je počutil Jeremija, ko je vedel, da ne ubogajo njegovega nasveta? Kako bi se počutil ti, če bi bil v njegovi koži? Kaj misliš, kako se počutijo tvoji starši, ko se ne zmeniš za njihov nasvet?
9. Nekateri pravijo, da se je boljše učiti iz svoje izkušnje kakor pa od koga, ki ti govori, kaj je treba delati. Kaj praviš na to?
10. Zakaj je bil bogati mladenič tako razočaran nad Jezusovim nasvetom? Kaj misliš, kaj se je pozneje zgodilo z njim? Kako bi se odzval ti, če bi ti Jezus rekel, da prodaj vse, kar imaš, in daj ubogim?

Dopolnilna pomožna snov iz Duha preroštva

Preberi ustrezna poglavja iz knjige Preroki in kralji

13. ČE VPRAŠAŠ MENE

Temeljna misel: Uporabljanje modrosti

Tesen odnos z Gospodom je nujen za razumevanje njegove volje tako v našem življenju kakor pri svetovanju drugim.

Kjer ni razumnega vodstva, propada ljudstvo, množica svetovalcev pa pospešuje blaginjo. (Prg 11,14)

Danes mladino kar zasipavajo z nasveti, da se morajo naučiti vrednotiti na podlagi krščanskih načel. V tem nauku bodo mladi:

1. razmislili o nasvetih, ki vplivajo na njihovo življenje,
2. spoznali, kako ovrednotiti vir nasveta,
3. razvili ustroj pridobivanja krščanskega nasveta,
4. prejeli zagotovilo o Božjem vodstvu v svojem življenju.

Svetopisemsko besedilo: Iz 9,6; Prg 11,14; 2 Kr 12

Dragi Andrej

Ko bodo mladi prišli v razred, jim razdeli pisala in papir ter jim reci, naj napišejo pismo stricu Andreju, ki je krščanski svetovalec. Prosjijo naj ga za nasvet o kakšni težavi. Težavo si lahko izmislijo ali pa uporabijo kakšno iz resničnega življenja.

Primer

Mati in oče se kar naprej prepirata, zato ne maram hoditi domov. Kaj lahko naredim?

Kadar me ni doma, po mojih rečeh brska moja mlajša sestra. Materi sem naročil, naj ji reče, da preneha, vendar se mati samo smeje in pravi, da je Suzana pač radovedna. In kaj sploh imam skrivati? Kaj naj naredim, da bo nehala?

Hodim v šolo in igram v glasbeni skupini. Vodja skupine je objavil, da bomo v petek zvečer igrali na nogometni tekmi. Vsak, kdor bo manjkal, bo imel nižjo oceno. Sem odličnjak in nižja ocena bi pokvarila moje spričevalo. Sedaj veljam za dijaka, ki bo imel sklepni govor na podelitvi diplom, in upam, da bom lahko pričal za Kristusa, ko bom pripravil ta posebni govor. Kaj naj mladi adventist naredi v takšnem primeru?

Določi nekaj svetovalcev, ki bodo svetovali v vsakem primeru. Lahko določiš tudi več skupin svetovalcev, odvisno pač od mladih v tvojem razredu.

Svetovalci naj se ravnajo po svetopisemskih načelih in vedno razmislijo, kaj bi v tem primeru naredil Jezus.

Poudari, da naj bodo svetovalci sočutni, iskreni in razumevajoči. Kar se zdi komu težava, se drugemu morda ne zdi, vendar naj se poskušajo postaviti v kožo mladega s težavo.

Kaj mi svetuješ

Razmnoži naslednji seznam in ga po možnosti še povečaj. Težave razreži in jih nalepi na vrh lista papirja. Preden prispejo mladi, liste nalepi po razredu. Potem razdeli pisala in jim reci, naj gredo po prostoru in na vsak papir napišejo svoj nasvet. Potem se pogovorite o nasvetih.

1. Pri matematiki bom padel. Z učiteljico se pač ne razumeva. Ko jo prosim za dodatno pomoč, je nepotrpežljiva z mojimi vprašanji in ob njej se počutim neumno.
2. To poletje so me povabili, da bi bil svetovalec mlajših otrok, teta pa mi je ponudila delo v svoji trgovini, kjer bi zaslužil 10 evrov na uro.
3. Šele priselil sem se in videti je, da ne morem najti prijateljev. Celo v sobotni šoli se me otroci izogibajo. Tako sem osamljen.
4. Poln sem mozoljev. Prenehal sem jesti nezdravo hrano, pa sem še vedno grozen na pogled.
5. Ne vem, kaj naj počnem oziroma kaj bi Bog želel, naj počnem. Imam petnajst let. Kako naj spoznam njegovo voljo za svoje življenje?
6. Mati mi doma naloži toliko dela, da nimam časa za druženje s prijatelji.
7. Eden mojih sošolcev ima aids. Kako bi lahko bil z njim prijazen, ne da bi se okužil še sam?
Spomni se še kakšnih drugih primernih težav.

Jezus, naš svetovalec

Boga zanima prav vsak posameznik in obljubil je, da bo vodil vsakogar. Jezus, naš Svetovalec, je s svojim življenjem in nauki

odgovoril na veliko vprašanj. Seveda pa ne moremo spoznati njegovega nasveta, če ne beremo in proučujemo Svetega pisma.

Mladi naj se pogovarjajo o kakšnem znanem svetopisemskem dogodku in poskušajo odkriti načela in nasvete, ki se skrivajo v tem. Predlogi:

Noe (Ko si prepričan o tem, kaj želi Bog, da narediš, to stori kljub nasprotovanju.)

Peter, ko je hodil po vodi (Vera v Boga je nujna za preživetje v današnjem svetu, ki je poln tveganja.)

Marija Magdalena (Jezus lahko spremeni tvoje življenje, ne glede na to, kaj si naredil.)

Ahan (Bog sovraži pohlep in nepoštenost.)

Elizej in medvedki (Bog pričakuje, da bodo mladi spoštovali starejše in ljudi, ki opravljajo delo zanj.)

Poročilo o Roboamu najbrž ni toliko znano, zato lahko kdo prebere 1 Kr 12. Spomni se dogodkov, ko je čigava odločitev vplivala na mnoga življenja.

Omenite še druge svetopisemske zgodbe iz četrtkove lekcije. Kako so določene odločitve vplivale na druge?

Pogovorite se o Randyju in njegovem avtomobilu. Kaj bi mu najstniki svetovali? Podaj nekaj možnih rešitev te zadrege.

Ključna vprašanja

Nasvet je velikokrat komaj opazen in ga ni lahko prepoznati. Nasvete sprejemamo in zavračamo vsak dan in včasih se tega sploh ne zavedamo. Pogovorite se o naslednjih vprašanjih:

1. Povej nekaj primerov dobrih nasvetov, ki si jih sam prejel. Zakaj so bili ti nasveti dobri?
2. Podaj nekaj primerov slabih nasvetov, ki si jih prejel. Zakaj so bili ti nasveti slabi?
3. Ali je izid edini preizkus dobrega in slabega nasveta?
4. Ali lahko dobiš dober izid, če se ravnaš po slabem nasvetu?
5. Ali je nasvet slab, če ti kdo svetuje, da se pridruži stezosledcem, ti pa se na izletu poškodeješ?
6. Kaj so po tvojem lastnosti dobrega mladinskega svetovalca?
7. Ali so starši vedno dobri svetovalci? V katerih primerih lahko prezremo njihov nasvet?

8. Kaj je narobe, če odpreš Sveto pismo in pri iskanju nasveta preprosto naključno nekam položiš prst?
9. Ali se spomniš kakšnega primera iz Jezusovega življenja, ko je komu svetoval? Kakšen je bil sad?
10. Kaj lahko med odraščanjem narediš, da bi bil boljši svetovalec?